

FORMODET TOLLPLIKTIG

av
Tore Haga

I mange år har jeg hatt to følgebrev, utstedt av Oslo tollpostkontor i anledning ankommet brev fra utlandet «med formodet tollpliktig innhold», også kjent som Bl. 34 b. Her er det ene.

Postverket.
Bl. 34 b.

KUPONG
Kan klippes fra av
adressaten

TOLLERKUPONG
INN 21. OKT 1928
OSLO TOLLPOST

11-41.

Utgangspoststed
Lisboa

110-111

Angitt verdi: 98-99
51144
2 rek
FØLGEBREV
51145

fra Oslo tollpostkontor (i løpningen ved Schweigaards bru).
for brevpostsending fra utlandet med
tenkelig tollpliktig innhold.

PORTO
å betale
140 øre
Ved pakkens utlevering settes portomærker for beløpet på følgebr.

Til Fru Jeanne Jacobsen

Adressested Bekkelags høgda

Gate og nr. Kongsvien 62

Merk! Dette følgebrev vises fram i kvittert stand på tollpostkontoret.
Mot levering av følgebrevet på tollekspedisjonen i samme gård fås sendingen utlevert. Er den ikke hentet innen 7 dager, regnes tolloplagsavgift.
Sendingen vil bli returnert, i fall den ikke er hentet etter 14 dagers forløp.
For verdi- og rekommanderte sendinger kreves det kvittering av adressaten selv eller en person som har skriftlig fullmakt fra adressaten.
Tollpostkontoret og tollekspedisjonen er åpne hverdager fra kl. 8½—17, (lørdager kl. 8½—14).

Egentlig er dette ikke et følgebrev, for det hadde jo ikke fulgt sendingen fra avsenderstedet Lisboa. Fordi brevsendingen kunne ha tollpliktig innhold, ville tollvesenet undersøke det, og i den anledning var det praktisk at adressaten fikk et dokument til å vise for seg ved avhenting på tollboden.

Dagjeldende tollregler tilsa at innførsel av tollpliktige ting via brevpost ikke var tillatt, men at dersom brevet ble omdefinert som pakke, og mottakeren betalte den norske andelen av porto for pakke inntil 1 kg, kunne sendingen tollbehandles og utleveres. Følgebrevet gjelder for to brev, og portoetiketten viser at norsk portoandel da var 70 øre pr. pakke.

Det jeg har sett av dokumentasjon, viser at det kom en strøm av slike brev til Oslo. Det kom gjerne mange brev samtidig til en og samme adressat.

Bl. 209 a, melding om ankommet sending påheftet postoppkrav, stemplet Bekkelagshøgda to dager etter at følgebrevet ovenfor var innstemplet hos tollposten, viser ni sendinger fra Lisboa til Johan Jacobsen, samme adresse som i følgebrevet. Posten skjønnte åpenbart at her var det om å gjøre at mottaker hadde noe å bære i. Jeg er usikker på om adressat faktisk var Johan, eller om man på postkontoret hadde feiltolket Jeannes navn. Det ser altså ut til at brevene kunne hentes lokalt i stedet for på tollboden, foruten at postoppkravet ikke stemmer med portoandelen.

Det mangler nok noe i dokumentasjonsskjeden her, som trolig kunne ha forklart begge deler.

Postverket.
Bl. 209 a.

Til Johan Jacobsen

adresse: Kongsvien 62

er kommet Brev Postoppkrav kr. 12.02

Avsender og innleveringspoststed: K. Jacobsen Lisboa

10. 39. A 6.

Seddelen må tas med når oppkravet hentes.
Innenlandske postoppkrav må løses innen 14 dager, utenlandske innen 7 dager etter ankomsten til adressestedet.

Mottatt:

Om noen lurer på hvorvidt det var noen Bl. 34 a, så kan jeg bekrefte at det var der. Jeg har fire stykker, alle fra samme dag; utstedt av Oslo tollpostkontor. Teksten nederst på disse går ut på at mottaker skal ta meldingen med til tollposten, levere den der mot å få et følgebrev, som tas med til tollekspedisjonen, hvor man kan levere dette inn og få utlevert sendingen.

Postverket.
Bl. 34 a.

50460

Melding

fra Oslo tollpostkontor
(i tollbygningen ved Schweigaards bro).
Telefon 24 061.

En brevpostsendning med nedenstående adresse er inngått hertil.
Sendingen er påheftet:
Småpakkeavgift 070
Porto
Postoppkrav

Til
Avsenderens navn
Adressested
Gate og nr.

Utgangspoststed
Geneve

Merk! Denne melding må bringes med ved følgebrevets avhenting på tollpostkontoret. Mot levering av følgebrevet på tollekspedisjonen i samme gård fåes sendingen utlevert. Hvis den ikke er hentet innen 7 dager regnes tolloplagsavgift. Sendingen vil bli returnert, hvis den ikke er hentet etter 14 dagers forløp. Postoppkravssendinger skal være innløst innen 7 dager. Tollpostkontoret er åpent hverdager fra kl. 8—16. Tollekspedisjonen er åpen hverdager fra kl. 9—16 (lørdager i mai—august kl. 9—14).

12. 38.

Ingen av mine eksemplarer har gjennomgått denne prosessen. Alle er byttet inn mot utlevering av sendingen. To av dem er belastet 25 øre i småpakkeavgift, som er avgjort med frimerke på baksiden, mens de øvrige to er belastet henholdsvis 70 og 140 øre; også disse er avgjort med frimerker på baksiden. Illustrasjonen viser at det gjaldt en rekommandert sending, som da kan være omdefinert til pakke. Hvorfor den da ikke gikk veien om tollekspedisjonen, vites ikke

Jeg hadde en tid fundert på om det var bare tollposten i Oslo som hadde slike følgebrev, men regelverket tydet på at ethvert postkontor med tollstasjon skulle forholde seg i samsvar med reglene om bruk av disse blankettene. En vakker dag høsten 2025 fikk jeg øye på – og senere tilslaget på – dette eksemplaret:

Det jeg hadde tenkt måtte finnes, var nå funnet. Her er det stedsnøytrale Bl. 34 b. Som man ser, har dette noe til felles med Bl. 34 a, nemlig de tre rubrikkene på midten vedrørende avgift for småpakke, porto og postoppkrav. Kanskje fant myndighetene at meldingen Bl. 34 a var unødvendig utenfor Oslo? Foreløpig har jeg ikke funnet ut av dette, og om noen andre vet bedre, tar jeg gjerne imot gode forslag.

Postverket.
Bl. 34 b.

26

Følgebrev

for brevpostsendning fra utlandet med formodet tollpliktig innhold.

KUPONG
Kan klippes fra av adressaten

Verdi 2396
Reg. nr. 40

Avgift for småpakke
Porto
Postoppkrav

Avsender:
H. Aune

Til:
Fin Gyntis Aune
Jernestad

Utgangspoststed:
Innsøper

Tollbodens stempel:

7. 40. A 6.

Kilder:

- Cirkulære fra Poststyret 15. februar 1930.
- Relevante portotakster.
- Egen samling.